

פניני הדר

גליון מס' 58

הארות והערות שנאמרו בשיעור הדר היומי בביה"ב "אליהו הנביא" שבוטל רוממה ירושלים
מסכת מנחות כד-נב

הנהג שלא נהג

מעשה באדם שהגיע עם רכבו והחנה אותו בתחנת מוניות שהייתה ריקה באותה שעה, לאחר זמן הגיעו המוניות וראו אורח שחנה במקומם, התארגנו והחנו את המוניות מסביב באופן שלא יוכל לצאת ועזבו את רכבם, בצד לו הגה רעיון במוחו והתקשר לתחנת המוניות וביקש להזמין מוניות ליעדים שונים ואכן הנהגים נכנסו למוניות וכך יכול היה להשתחרר ממאסרו, האם יש לו היתר לעשות כן והאם יש לו חובת תשלומים לפחות על ההזמנה?

הוא את דעתכם בנידון לפקס 02-5817174

(א) דף כד. **הפרשת חלה ממצות שנאפו ער"פ אחר חצות.**

נתבאר בגמ' לגבי מנחה שהביאה בכלי שהייתה בו מחיצה המפרדת האם מצטרף, ומכאן דנו הפוסקים בדין המבואר בשו"ע (יו"ד שכ"ה) לגבי צירוף כלי לחיוב בחלה.

הפסח אלו האופים מצות בער"פ לאחר חצות ומוכרים רק ביחידות של 3 מצות האם יכולים להפריש בברכה שהרי הנחתום לא יכול להפריש כמבואר בשו"ע יו"ד (שכ"ו ס"ב) נחתום שעושה עיסה לחלקה בבצק פטורה.

(ב) דף כה: **הפרשת תרו"מ ע"י שליח לבעל חנות עם הארץ.**

נתבאר בגמ' שלא תורמים מהטמא על הטהור ואם תרם בשוגג תרומתו תרומה אבל לא במזיד.

הפסח חנות פירות של עם הארץ שבא שליח של הכשר הבד"ץ ומפריש ובעל החנות אינו מבין מימינו ומשמאלו בענין הפרשה האם מועילה הפרשתו של השליח.

(ג) דף כו. **הפסח** ברכה על פרי שאוחז בשמאלו.

נתבאר בגמ' שהקמיצה צריכה להיות בימין ואם קמץ בימין ונתן לשמאלו ואז נתן בכלי פסול. **הפסח** אדם שהחל לברך על פרי שאחז בידו השמאלית ובאמצע הברכה הסתפק האם עדיף להעבירו ליד ימין כמבואר או"ח (רו ס"ד) או שיש להעדיף את מה שפסק השו"ע או"ח (קצ"א ס"ג) שאסור לעשות מלאכה בעודו מברך מה עליו לעשות.

(ד) דף כז. **הפסח** אמירת הרי אנו מתירים להתפלל עם העבריינים בשיבה.

נתבאר בגמ' שכל תענית אינה נענית עד שיהיו ישראל באגודה אחת ובכריתות (ו): נתבאר תענית ציבור שאין בה ממושעי ישראל וכי שהרי חלבנה היא מסמני הקטורת.

הפסח השו"ע או"ח (תרי"ט) פסק שבליל כיפור נוהגים לומר הנוסח הני"ל לצרף את פושעי ישראל ויש לשאול האם בשיבה של בני תורה ימנעו מלאומרו שלא לבייש בכך את המתפללים.

(ה) דף כח. **הפסח** עשיית מנורה חשמלית בעלת 7 קנים.

נתבאר בגמ' איסור עשיית המנורה כדוגמתה בביהמ"ק וכ"פ בשו"ע (יו"ד קמ"א ח'). **הפסח** האחרונים כי להתיר מנורה בת ז' קנים אם המנורה חשמלית, ולא מדליקים אותה בשמן דומיא דמקדש ויש לשאול והרי ראוי להדליק בה שמן אם נסיר את המנורה מבית הקיבול.

אלו שנדבו להחזקת הגליון: הרב אלי בן אדיבה, הרב ירון אשכנזי, הרב בוצ' אלפק"ט, מאיר כהן אהרן משה, איתן כהן ארסולאנו הפ"ה פ"ט א
הקב"ה ישיב להם כאלו פסח פסח ויתאמרו אלא לאו פסח אמן!

מקדים תרופה למכה :

היה זה בשבת בצהריים לאחר סעודת החמין יצא המלבים לסיבוב עם תלמידיו והנה קבוצת משכילים מתקרבת מולם ובידו של אחד מהם אחז כוס חלב וכשראו שהרב מסתכל עליהם בתימהון איך זה מסתדר חלב אחרי צול"ט אמר אחד מהם לרב יש לנו היתר מרופא לשתות לצורך רפואה ענה הרב ואמר אז עכשיו חסר רק את המכה שהרי הקב"ה מקדים רפואה למכה...

הפסח אינו נאכל:

מעשה באדם שהחליט להחמיר בפסח וחיפש אוכל השמור חותם בתוך חותם והזמין לשם כך 30 ק"ג אגוזים כאשר הגיעו האגוזים טעם מהם והנה טעמם כטעם גן עדן, לשונה הבאה הזמין כמות כפולה כיוון שנוכל לו עוד בן וכאשר קיבל את האגוזים טעם אחד מהם ואבוי! טעמו מר כלענה מיד התלונן אצל המוכר והלה התנצל שנה שעברה היה לי יותר זמן שריתי את האגוזים בבירה ולכן היה להם טעם טוב השנה לא היה לי זמן...

הכושי עשה את שלו...

הנסיכה באוטוסטרדה ללא גבול בכבישי אמריקה הייתה מטורפת, לפתע הרכב שבו נסע מיועדנו החל לקרטע ונעצר בשולי הדרך, הוא הרים את ידיו לבקשת עזרה אך המכוניות שעטו כמטוס על פני הכביש, הוא החל ללכת רגלית כשלצידו יער וציפה להגיע ליעד שממנו יוכל להתקשר לביתו, הביט בשעון וראה שכבר 3 שעות הוא הולך, השמש החלה לשקוע, כשלפתע הוא רואה מרחוק כושי גבוה 2.10, מחייך עם שיניים לבנות וידע שהוא בסכנה, חרדתו גדלה כאשר התקרב הבחין שבידו של הכושי סכין ארוכה, החל היהודי לקרוא ק"ש וידו, ונזכר שיש עוד מזמור להינצל מפגעים "יושב בסתר".... החל לאומרו מילה במילה והכושי מתקרב ומתקרב, לפתע סטה הכושי לצד הדרך כדי לא להתקרב ליהודי, ומיועדנו היה בטוח שהגוי יתקע בו את הסכין מאחור והמשיך בתפילה, עד שהתרחק, ואז הבין שקיבל את חייו במתנה.

המשיך בדרך והגיע לתחנת דלק ממנה התקשר לחמיו שבא לאסוף אותו, וכולו רועד, כל הלילה התהפך על משכבו ותמונת הכושי נלגד עיניו כולו אחוז לחללה, הוא החליט לקום לתפילת ותיקין, ובחזרתו מהתפילה הוא רואה את כותרת העיתונים בה תמונתו של הכושי והכותרת זועקת מבוקש! התברר שהכושי נעצר בעוון הריגת 27 איש במשך 24 שעות וע"פ החוק היה צורך בזיהוי. כולו רועד רץ לתחנת המשטרה הקרובה, אני! ראיתי! לקחו אותו לבית המעצר הוא נכנס ומסתכל והשוטר שצמוד לאסיר שואל אותו את הכושי אתה מכיר אותו? כן, ממתני! לפני כמה שעות ראיתי אותו, למה לא הרגת אותו? כי פחדתי משני שומרי הראש שהיו לצידו. אשריכם לומדי הדר הצוברים עוד ועוד מלאכים שילוו אתכם לכשתצטרכו להם, כי מלאכיו יצווה לך כל מילה יוצרת מלאך, מלאך של הגנה...

השיעור בדר היומי נמסר

ע"י הרב אהרן בן אדיבה שליט"א

מידי ערב בשעה 20:15 לאחר תפילת ערבית, בביה"ב אליהו הנביא רח" פתח תקווה 1 שבוטל רוממה.

תשובות ניתן לשלוח למערכת "פניני הדר" בלבד!

רח' פולונסקי 26 ירושלים פקס: 02-5817174 טלפון: 02-5829850

(ו) דף כט. **הוי"ו:** קבלת פני האפיפיור עם ס"ת.

נתבאר בגמ' שביהמ"ק בשעת הרגל היו מראים השולחן עם לחם הפנים לעולי הרגל והיו מזהירים אותם לא ליגע בו בכדי שלא יטמאו **הא"ל:** האם רב שנצרך להיפגש עם האפיפיור יכול לישא ס"ת בחיקו מול סמל הנצרות שנושא האפיפיור.

(ז) דף ל. **הוי"ו:** גוי שחפץ לתרום ממון לכתובת ספר תורה.

נתבאר בגמ' שיש מצות עשה על כל אחד מישראל לכתוב ס"ת וכפי' בשו"ע יו"ד (ער).

הא"ל: גוי שרוצה לתרום כסף לצורך כתיבת ס"ת האם יטלו ממנו שהרי נתבאר ביו"ד (רנ"ד ב') שמותר לקבל מגוי מנורה ונרות לביה"כ.

(ח) דף לא: **הוי"ו:** ניילון הנכרך מסביב למזוזה האם צריך גניזה.

נתבאר בגמ' אופן כריכת המזוזה וגלילתה ובאחרונים דנו אם אפשר לגלול את המזוזה כשהיא עטופה בניילון.

הא"ל: ניילון שנכרך מסביב למזוזה כשבא להחליפו האם צריך לגנוז את הניילון הישן.

(ט) דף לב: **הוי"ו:** הנחת ספר קודש תחת המושב באופנוע.

נתבאר בגמ' שאסור לישב על מיטה שיושב עליה ס"ת ונתבאר בשו"ע (יו"ד רפ"ב) שה"ה שאר ספרי קודש.

הא"ל: אדם שחפץ להניח מתחת המושב של האופנוע ספרי קודש וישב על המושב בזמן הנסיעה האם רשאי לעשות כן?

(י) דף לג. **הוי"ו:** חיוב מזוזה בפתח בית המדרש שישנים בו בצהריים.

נתבאר בגמ' ובשו"ע יו"ד (רפ"ו ס"י) שבית המדרש פטור ממזוזה ומשום שנח' בדין זה יקבע בלא ברכה.

הא"ל: בית המדרש שישנים בו שנת צהריים האם נהפך לבית דירה שיכול לברך על קביעת מזוזה בו.

(יא) דף לד: **הוי"ו:** ברכה על תפילין של יד רש"י ור"ת שנתערבו.

נתבאר בתוס' בסוגין שני"ח רש"י ור"ת בסדר כתיבת תפילין של יד, ולמעשה מברך על תפילין של רש"י כפי שפסק שו"ע או"ח (לד א').

הא"ל: אדם שנתערבו לו תפילין של יד של רש"י ור"ת האם יכול לברך בהנחתם?

(יב) דף לה. **הוי"ו:** החזר תשלום על רצועות תפילין מתקלפות.

נתבאר בגמ' ובשו"ע או"ח (לג) שהלכה למשה מסיני שהרצועות מבחוץ יהיו שחורות.

הא"ל: אדם שקנה רצועות וברבות הימים נתברר שזהו ניילון צבוע שמודבק על הרצועה ומתקלף האם יכול לדרוש את הכסף חזרה.

(יג) דף לו: **הוי"ו:** טעה והניח תפילין בלילה מחמת טעות בלוחות בשעון קיץ.

נתבאר בגמ' זמן הנחת התפילין ובשו"ע או"ח (ל, ב') שחכמים גזרו שאין להניח תפילין בלילה.

הא"ל: אדם שלא הספיק להניח תפילין במשך היום והסתכל בלוח וראה שהשקיעה בעוד חצי שעה ואח"כ התברר שהלוחות עודכנו בטעות לשעון קיץ שבוע קודם האם יצא ידי הנחה זו.

(יד) דף לז. **הוי"ו:** עשיית ניתוח ביד במקום הנחת התפילין.

נתבאר בגמ' ובשו"ע או"ח (כו) דמקום הנחת תפילין של יד בזרוע שמאל במקום קיבורת.

הא"ל: אדם שיש לו קעקוע במקום הנחת תפילין ואם יעשה ניתוח להסרת הקעקוע לא יוכל להניח תפילין של יד למשך 24 שעות האם יש לו היתר לעשיית הניתוח.

(טו) דף מא. **הוי"ו:** לבישת טלית לבחורים בעת התפילה.

נתבאר בגמ' ובשו"ע או"ח (כד א') בשעת התפילה צריך להיזהר ביותר להיות עטופים דגנאי הוא לת"ח שיתפללו והם אינם עטופים.

הא"ל: מדוע לא נזהרים לקיים מה שכי' המ"ב שם (סק"ג) בשם חיי"א שלא טוב עושים המון העם המתפללים בלי טלית גדול שהרי אין לסמוך על ט"ק לגבי ברכה.

(טז) דף מב. **הוי"ו:** לבישת ט"ק שעשאה סינים לקטן.

נתבאר בגמ' ובשו"ע או"ח (יד) ציצית שעשאה גוי פסולה ולרמב"ם אפי' אם רק הטויה היתה ע"י גוי פסולה.

הא"ל: מצוי מאוד שמוכרים ט"ק לקטנים המיובאים מסין שטוואם גוי האם מותר להלבישם לילד שהגיע לחינוך.

(יז) דף מב: **הוי"ו:** תפילין ששהו בתוך מכונית בשמש קופחת.

נתבאר בגמ' ובשו"ע או"ח (ל"ט יז) שתפילין יש לה בדיקה ומכל מקום אם הוחזקו בכשרות אי"צ בדיקה.

הא"ל: מצוי שאנשים משאירים את התפילין במכונית בשמש הקופחת האם יצאו מחזקת כשרות שלהם מחמת הזיעה וצריכים בדיקה.

(יח) דף מג. **הוי"ו:** הסרת מזוזה מקראוון מחשש שימכרוהו לגוי.

נתבאר בגמ' ובשו"ע או"ח (כ) שאין מוכרין טלית מצוייצת לגוי מחשש שיטעה ישראל ויהרגנו.

הא"ל: אדם שמשכיר ביתו לגוי או שיוצא מקראוון ויש חשש שימכרוהו לגוי האם מותר להסיר את המזוזה או שגם בזה יש סכנה כמבואר ביו"ד (רצא).

(יט) דף מד: **הוי"ו:** לא הספיק מנחה בע"ש עד השקיעה יתפלל ערבית שתיים.

נתבאר בגמ' דין הקרבת נסכים שהתחילו להקריבם ביום ונמשך בלילה ומכאן דנו הפוסקים לענין תפילת מנחה בביה"ש שו"ע (או"ח רל"ג)

הא"ל: אדם שבערב שבת לא הספיק מנחה עד השקיעה האם עדיף שיתפלל ערבית שנים כדי לקבל תוספת שבת.

(כ) דף מו: **הוי"ו:** שכח את הפרשת חלה בתנור של המצות.

נתבאר בגמ' שאין שורפים קדשים ביו"ט ודנו הפוסקים לענין שרפת חלה טמאה בלילה עיין שה"ל (חו' סי' פ"ח).

הא"ל: אדם שהפריש חלה מהמצות ובכדי לשורפה זרקה בתנור של המצות לאחר שסיימו לאפות בו מצות, למחרת באו ואפו שוב בתנור ואז התברר שהמצות נאפו יחד עם החלה מה דין המצות ומי ישא בתשלומים.

(כא) דף נ. **הוי"ו:** קנה סנדקאות בכסף רב ולא נהיה עשיר.

נתבאר בגמ' שהקטורת מעשירה את הכהן המקטירה ולכך שנינו ביומא (כו.) מעולם לא שנה אדם בקטורת מפני שמעשרת.

הא"ל: אדם ששמע על סגולת הסנדקאות שהיא במקום קטורת וקנאה בכסף רב אולם מאז החל יותר ויותר לרדת מנכסיו, ותובע את כספו בחזרה מהבעלים, האם יש מקום לתביעתו.

(כב) דף נב. **הוי"ו:** התחלפו המצות בתא המטען באוטובוס.

שנינו בגמ' כל המנחות הקריבות לגבי המזבח באות מצה ונח' לגבי שיעור המדידה של הקמח ובשו"ע דן לגבי שיעור מצה (או"ח תנא' ס"א).

הא"ל: אדם שהניח את המצות בער"פ בתא המטען באוטובוס וירד בתחנה האחרונה בעיר וגילה קופסא דומה לשלו אך שלו היו של חבורה מיוחדת ונתחלף ורק לאחר יו"ט גילה מיהו שלקח, האם יכול לתבוע ממנו דמים על כך.

מעשה בחתן שהזמין את כל בני ישיבתו לחתונתו ולשם כך הקצה עבורם 100 מקומות והזמין את ראש הישיבה לסדר קידושין ואכן מועד החתונה הגיע הבחורים באו בהמוניהם ומעט קודם תחילת מעמד הקידושין הבהיר החתן לראש הישיבה שאביו הורה לו לעשות את החופה בסדר מסוים אשר שונה מהדרך של ראש הישיבה, אולם הראש ישיבה עמד על דעתו שהוא מסדר את הקידושין רק בתנאים שהוא רגיל לסדר את הקידושין ואבי החתן עמד על דעתו וכך התפוצץ הרעיון כאשר כל אחד עומד על שלו החליט הראש ישיבה לעזוב את המקום יחד עם תלמידיו ועד שהשיגו מסדר קידושין אחר עזבו רבים את האולם וכמות המוזמנים לא מילא יותר מחצי אולם החתן סירב לשלם את עלות שני האוטובוסים של הבחורים וגם הישיבה סירבה כל אחד וטענתו שלו מי ישא בעלות האוטובוסים?

(הע' המערכת: אין בכוונתנו להיכנס לויכוח על עצם המעשה וכל אחד יעשה כדעת רבותיו.)

המזמין את האוטובוס חייב לשלם!

אלו תשובות הרבנים:

מקורות ונימוקים: נידון זה יש לחלק בין מצב שהיה ידוע מראש שכך יהיה כגון שאלו הם התקנות בישיבה ובכ"ז הבחור הזמין וחשב שישתדר הרב הכל באחריותו ובזה יש לחייבו אף אם הישיבה הזמינה סבר וקיבל שמזמין זאת על דעת הראש ישיבה בכל ספק ושיקול דעת שיהיה לו ואם הישיבה הזמינה מחויבת היא לשלם עבור ההזמנה ורק אם קרה אונס וכגון שהזמין את האוטובוסים וכשהגיעו לאולם פרצה מלחמה וכיו"ב בזה החתן יהיה חייב לשלם לישיבה עבור הזמנתם כיון שהיו אנוסים משא"כ בנידון זה שלא היה זה אונס חייבים הם בתשלום.

(יישר כח למוריניו הגה"ג יצחק זילברשטיין, הגה"ג אברהם בן חיים הגה"ג אליהו בר שלום והגה"ג שלמה שעיו שליט"א) **תשובה דווקא:** אדם שקנה בחנות מוצר והיה רשום עליו מחיר ישן וכשהגיע לקופה התברר שהמחיר יקר יותר ובמקרה זה החוק שמה שרשום זה הקובע האם יכול להשתמש עם טיעון זה בכדי לקנותו בזול? השיבנו הגה"ג אברהם בן חיים שליט"א שיכול להשתמש עם זכותו החוקית בענין זה שהרי מנהג עוקר הלכה כמבואר בראשונים בשם הירושלמי ר"פ השוכר את הפועלים.

תשובה דח"י: אדם ששולח משלוח מנות בכלי שאינו טבול על מי חלה חובת טבילה? השיבנו הרה"ג הרב מאיר סנדר שליט"א עפ"י מה שהורה הגרש"ז זצ"ל במנחת שלמה (ח"ב סי' ס"ו) שרק בעל הכלי המקבל חייב להטבילו אולם לדעת מרן הגר"ש אלישיב שליט"א הובא בהלכה ומעשה שפיר אפשר להטבילו קודם שיתן את המתנה והסכמת האחרונים היא אם שולח עוגה המונחת על הכלי או ששולח אוכל שיאכלו אותו ישירות מהכלי חשוב כשימוש ויכול להטבילו ואם חושש שהמקבל לא יטבילו ישתמש בזה מעט ויטבילו בברכה.

פנינת המועדים: א. קנה מצות חבורה בחזקת שהעובדים יר"ש והתברר שרובם היו שבבניקים האם יכול לדרוש את כספו חזרה. ב. גננת שקנתה מכסף ההורים מוצרי חמץ והניחה אותם בגן ושכחה למכור את החמץ האם יכולה לדרוש מההורים שישלמו לה שוב. ג. אדם הנוהג בימי הפסח שכל דבר הנופל על הריצפה זורק אותו ואינו אוכלו האם אין בזה משום בל תשחית. ד. אדם ללא בית האם מחויב להשכיר בית וכיו"ב להתחייב בבדיקה בברכה.

פנינת דווקא: א. אדם שמצא שולחן כמעט חדש ליד הפח ולקחו ולאחר זמן בא אדם וטוען שאשתו זרקה זאת ללא רשותו האם מחויב הוא להשיב. ב. אדם המעלה טרמפיסטים באופן קבוע ונפל כסף לאחד הנוסעים ומצא את זה נוסע אחר שעל אחריו למי שייך הכסף לבעל המכונית או למוצא. ג. קיבל משלוח מנות והעבירו לאחר ונמצא בתוכה מעטפה עם כסף למי שייך הכסף?

חכמה:

מחבר ספרים הגיע לרב מבריסק ובידו שתי חיבורים על משלי ועל איוב הסכים הרב לתת הסכמה רק על איוב והסביר שאיוב היה לו מספיק צרות לא נורא אם תהיה לו עוד צרה אבל שלמה המלך היה לו טוב מה לו ולצרה הזו.

בשר וחלב: מסופר על א' המשכילים שביום כיפור הלך לבית הכנסת ואשתו היתה בעזרת נשים לפתע באמצע היום ראתה שבעלה נעלם לשעה ובמוצאי כיפור צעקה עליו על שאכל הוא הכחיש והיא ניגשה לסיר וראתה שחסר "פולקא" נו מה יש לך לומר? אם את לא מאמינה לי שלא אכלתי תביאי לי כוס חלב ותראי שאני שותה אותו...

נשג קמי מרגן ורבנן ברכת יישר כח לכל אלו הנושאים ונותנים עימנו ובראשם:

לגה"ג הרב יצחק זילברשטיין. לגה"ג הרב זלמן נחמיה גולדברג. ולגה"ג הרב שמואל פנחסי. ולגה"ג הרב אשר חנניה. ולגה"ג הרב גמליאל הכהן רבינוביץ. ולגה"ג הרב אברהם בן חיים. ולגה"ג הרב שלמה שעיו. ולגה"ג הרב מנשה שוע. ולגה"ג הרב אליהו בר שלום ולגה"ג הרב משה כהניאן ולגה"ג הרב ארי' זאב שטינגליץ. שליט"א

בברכת עוד יעזוב בשיבה להגדיל תורה ולהאדירה ופסח רשר ושמש יחד עם כל בית ישראל

שאלות ותשובות לגיליון פנימי הדף מס' 57

אדם אינה חיד' ו'ודע אהר הנאח מנח האס צ'ריק אהנכ'ר את האומר?

ת. השיבנו הגה"ג הרב גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א שבספר דבר בשם אומרו (פרק ד') הביא דיעות שיש אומרים שצריך להזכיר רק את הראשון ואם לא יודע מיהו המקור צריך להזכיר את המרצה ולהדגיש שהמרצה קיבלו מאחר והוא אינו יודע מיהו. ומי"מ באילת השחר על התורה פ' מעלות כ' בשם החז"א שאם אחד מראה לחברו בספר אין חיוב לומר בשמו כיון שגם הוא רואה את הדבר בספר ומפני ענווה ראוי להזכיר.

אדם מתקצ פסרות'ס פסח האס יכ'ל אקד'ס פ' ואכ'ל?

ת. השיבנו הרה"ג הרב אברהם בן חיים שליט"א שדין זה תלוי במח' האול"צ חב' (פא' סי' ט') הסובר שאין לבית הכסא של ימינו דין של בית הכסא ומותר לקדש שם ע"י שישגור את המכסה אולם רוב הפוסקים סברו שיש להם דין בית כסא לגמרי עיין בשו"ת מנ"י (חא' סי' ס') וצ"א (ח"י סי' ה') ויב"א (ח"י סי' ב') עייניש, ולכך שב ואל תעשה עדיף.

אצ'ס מ'ו'צד'ת אס'ת האס מ'ותר אהת'ת'ת אה א'יע'ל נר'ט?

ת. השיבנו הגה"ג הרב משה כהניאן שליט"א שבי"ב (או"ח סי' קנ"ד) כתב שיש לו דין של תשמיש דתשמיש ועוד שאינו עשוי לנוי ולכבוד, אולם בשו"ת שבת הלוי (ח"ו או"ח סי' ס"ג סק"ג) כ' שכיום שעשוי לנוי גמור אסור להשתמש עם זה לשימוש הפרטי.

האס נ'תן א'ת'ר'ת נ'ר'ת א'פ'ה'כ אהת'ת'ת אה ד'ו'ל?

ת. השר"ע או"ח (קנ"ג סכ"א) כ' בשם מהרי"ל שאין לקנות מעילים שנשתמש בהם הדיט לתשמישי קדושה ויש חולקים על דברי מהרי"ל אולם החיד"א (מחב"ר שם סק"ח) כ' לחלק בין תרומה לשאר ספרים לבין תרומה לס"ת שבזה ימכור את החפץ ובדמים יקנה משהוא חדש לס"ת, ועיין בספר "נרות לכבוד ביה"כ" בהשמטות שבסוף הספר עייניש.

e. בחור עקר ציציות תלפזס ולא ידע צריק לקפור האם יפלו?

ת. השו"ע או"ח (יטד, כ) ציצית שנקשרה ללא כוונה כשאין לו אחרת ילבשנה ולא יברך עליה ואם חשב בראשו לשמה כ' בה"ל שיוכל לברך עליו ומ"מ אם לא חשב כלל לא יברך, ולפי"ז אין לו משכורת על כך ושנינו בשו"ע (חו"מ שו"ב) האמנים שקלקלו חייבים לשלם ולכך חייב הוא לפתוח את הקשרים מהציציות כמבואר ברמ"א שם (סעי' ו').

e. האם מותר לפזר סוכר על תותים כדי שיעוף ממנו מ"ץ בשבת?

ת. נידון זה מושפע מדין מליחת בשר בסוכר והוראת האחרונים לאסור למלוח בשר בסוכר כיוון שאינו עושה את אותה הפעולה שהמלח גורם ומכאן הוכיח בס' לוית חן (סק"ס) שמותר לפזר בשבת סוכר על תות שדה ומ"מ הרוצה להחמיר יפזר עליהם ויאכלם לאלתר.

e. אדם אכיל יחידי האם יש ענין שניח מלח צ"ל הולחן?

ת. התוס' ברכות (מ.) מבאר שטעם הנחת מלח הוא בכדי לסתום טענתו של השטן שבני הבית יושבים בטלים עד שכולם יטלו ידיהם והמלח מסמל שציפה זמן רב מברית העולם כדי לקבל את שכרו שהוא ניסוך המים והבאת מלח על הקרבן, ולפי טעם זה אי"צ להביא כשהוא יחידי אולם עיקר הטעם של הבאת מלח הוא שהשולחן במקום מזבח ואכילתו במקום קרבן ולכך כ' האחרונים (בא"ח פ"ר אמור) שיש ענין להניח מלח עד אחר ברהמ"ז, והוא סוד גדול ונפלא עיי"ש.

e. מה צד"ץ חלה עליה עם המדבקה או חלה יפה ללא מדבקה?

ת. בספר שמירת שבת כהלכתה (פי"א סט' בהגה') כ' שאין להסיר את התווית המודבקת בהם אלא לאחר בציעת הפת כדי שיהיו שלימים בשעת הברכה, ומ"מ בשבת יש להזהר שלא יקרע המדבקה אלא יסירנה.

e. כהן הנשוי עם ארולה ונפדה אלא אדם האם צריק שם פדיון?

ת. השיבנו הגה"ג הרב אליהו בר שלום שליט"א שודאי לכתחילה אסור לפדות אצלו כמבואר חומר הקנס שקונסים מי שעושה כן בשו"ע אהע"ז סי' ו' סעי' ו' ומ"מ אם נפדה אין צורך לפדותו שוב, ומ"מ בשו"ת שבט הלוי (חלק ב' יו"ד קעב) דן לגבי הנפדה אצל אדם שהתברר שהוא מחלל שבת בפרהסיא והעלה שיש לחזור ולפדותו, ועיין שם לגבי הברכה.

e. האם ניתן ל"סוף ידים ממתקן הנקרא "קולר" שהוא עשוי ממתכת?

ת. השיבנו הגה"ג הרב אליעזר יחיאל קונשטט שליט"א שנחלקו בכל דבר שיש בו משום סכנה מה הסיבה לאוסרו האם משום הקריבהו לפתוח או שיהא ממשקה ישראל, ונתבאר בנדה (יז) שמים בכלי מתכת יש בהם משום סכנה ומבואר בסוכה (מחז) שהיה ממלא מים מחבית של זהב בכדי שלא היא בכלי מתכת ועיי"ש בחשק שלמה ומכל מקום כ' האחרונים שכיום נתמעטה הרו"ר וכמעשה הגר"א עם הגר צדק ולכך יש להקל ליטול מהם ידיו ועיין שו"ת (יבי"א ח"ב יו"ד ז' ב') מש"כ בזה.

נודה לכל הרבנים ששלחו לנו את תשובותיהם

בהגרלה ע"ס 100 ₪ זכה הרב דוד צימרוט שליט"א {חיפה}

תשובות ניתן לשלוח לפקס מספר 02-5817174 או לרח' פולנסקי 26 עבור פניני הדף ירושלים

ברכת יישר כוח לכל השולחים תשובות ניתן לשלוח גם חלק מהתשובות. (ניתן לציין שלא לפרסם את השם) וברכותינו לעשרות האברכים המסייעים בהפצת הגיליון בכל רחבי הארץ. ולכל המצטרפים אליהם.

בהפכת חילכם לאופיייתא מעפכת "פניני הדף"

מעשה ברבי מאיר שפירה מלובלין שבא לעשיר לבקש כסף ראה העשיר אותו ונבהל אמר הרב אין צורך להיבהל שאל אותו העשיר אז למה באת ענה לו הרב לבקר חולים שאל העשיר מי החולה ענה הרב על פי הפס' בקוהלת (ה, יב) יש רעה חולה ראיתי תחת השמש עושר שמור לבעליו לרעתו וחז"ל אמרו שמי שבא לבקר את החולה נוטל א' משישים ובאתי לקחת א' מס' של מחלתך..

ושבו מעשה ברב שבא לעשיר והעשיר אמר לו אומר לך חידה ואת תפתור אותה תקבל כסף מה המילה בתורה שיש בה 4 קמץ א"ל הרב הרחמה נתן לו העשיר כסף אך ביקש שישמור את החידה לעצמו ואז הרב הציע לו חידה שאם לא ידע להשיב יצטרך לתת כסף, מהי המילה שיש בה ניקוד פתח 4 פעמים זה אחר זה לא ידע העשיר לענות ואז הרב גילה לו הקדחת וביקש מהעשיר שישמרנה לעצמו...

אנו רוצים להודות מקרב לב לאלו שתורמו מכיסם למען המשך הוצאת הגיליון ומי שיקר לליבו גיליון זה יוכל לשלוח את תרומתו למערכת "פניני הדף" רח' פולנסקי 26 י-ס.

עלות הפצה בכל עיר היא בסך 100 ₪ בלבד כל החפץ להחזיק את הגיליון שמפיץ תורה לכל פינה...

בקרב לומדי התורה. ניתן לפנות לטל' 02-5829850 או פקס' 02-5817174

יושב במרומים ימלא משאלות ליבכם לטובה.

סיצור "דף היומ"י" באזור מחנה יהודה מתק"ס צ"י הרה"ט הרב יצחק בצרי שליט"א כף בוקר בשעה 8.15

בישיבת תלפזס בואו בהמנויכם!

סיצור חדש בהלכה במסגרת "דער" מאת הרב אהרן בן אדיבה שליט"א מ'די יום בביה"כ "אליהו הנביא"

בשעה 8.15 בערב ולאחריו סיצור הדף היומ"י. סיצור חדש בעניני חו"ן משפט בביה"כ מוסיווא"ף כף מוצ"ש e.

לע"נ אביו מורה דרכיו הרה"צ מ"מון (בן אדיבה) בן מסעודה זצוק"ל

ולע"נ דוד בן זארה ז"ל מזל בת שמחה ז"ל לבנה בת מרים ז"ל ר' מיכאל ז"ל בן ברוך

לציווה פאון אאשר בן יוכבד ונתנאל בן זיקלין ויואל בן שמחה וזאב ואלף בת שמחה הי"ו